

පකිස්තානය: ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාරය ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් තරගය ඉලක්ක කර ගනී

Pakistan: Terrorist attack targets international cricket match

කිත් ජෝන්ස් විසින්
2009 මාර්තු 4

ලාහෝර්හි පැවැත්වෙන පකිස්තාන-ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් තරගයක් සඳහා ක්‍රීඩකයන් හා විනිසුරුවරුන් රැගෙන යන රථ පේලියකට අගහරුවාදා උදයේ නාදුනන ත්‍රස්තවාදීන් පිරිසක් කොමාන්ඩෝ ගෛලියේ කඩාපතින ප්‍රහාරයක් එල්ල කිරීමෙන්, අට දෙනෙක් ඝාතනයට ලක්ව දුසිමකට වඩා තුවාල ලැබීය.

ප්‍රවෘත්ති වාර්තාවලට අනුව, ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කන්ඩායම රැගත් බස් රථය පකිස්තානයේ දෙවන විශාලතම නගරයේ මැද පිහිටි ප්‍රධාන මංසන්ධියක් වෙත සේන්ද්‍ර වූ විට, ප්‍රහාරක රයිෆල්, ග්‍රෙනේඩ් හා රොකට් විදිනයකින් සන්නද්ධ, දුසිමක් හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක තරුන පිරිසක්, එම බස් රථය තුන් පැත්තකින් වටකොට පහර දුන්හ.

බස් රථයට ආරක්ෂාව සපයමින් ගමන් කරමින් සිටි පොලිස් භටයන් පෙරලා වෙඩි තැබූ අතර, ඉන් පසුව ඇවිලුණු සටන, සමහර වාර්තාවන්ට අනුව, මිනිත්තු 25ක් තරම් දිගු කාලයක් පැවතුණි. පොලිස් නිලධාරීන් හය දෙනෙක්, විනිසුරුවරුන් ප්‍රවාහනය කරමින් තිබූ බස් රථයේ රියදුරු සහ තවත් සිවිල් වැසියෙක් ඝාතනයට ලක් විය. අඩු ගනනේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ක්‍රිකට් කන්ඩායමේ ක්‍රීඩකයන් පස් දෙනෙක්, කන්ඩායමේ සහාය පුහුණුකරු සහ විනිසුරුවරයෙක් මෙන් ම පොලිස් භටයන් හය දෙනෙක් ද තුවාල ලැබූහ.

ප්‍රහාරකයන් සියලු දෙනා බේරී පලා ගියහ. අගහරුවාදා සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් තමන් පුද්ගලයන් සිවු දෙනෙක් අත් අඩංගුවට ගෙන ඇති බව, පැය ගනනාවකට පසුව, පකිස්තාන බලධාරීන් නිවේදනය කළ නමුත්, සිවු දෙනාගෙන් කිසිවෙකු හෝ ප්‍රහාරයට සහභාගි වී ඇති ද යන වග හෝ නැතිකම් ඔවුන් එයට සම්බන්ධතාවන්තේ කෙසේ ද යන වග හෝ පිලිබඳ කිසිදු තොරතුරක් සම්පාදනය කර නැත.

මාරාන්තික හානි පහසුවෙන් ම දෙගුන හෝ තෙගුන විය හැකිව තිබුණු අගහරුවාදා කොමාන්ඩෝ ප්‍රහාරය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු කන්ඩායමක් මේ වන තෙක් වගකීම භාර ගෙන නැත. එහි පැහැදිලි එල්ලය වූයේ, හැකි උපරිම ජාත්‍යන්තර අවධානය ආකර්ෂනය කර

ගැනීම -- ක්‍රිකට් වනාහි බොහෝ සෙයින් දකුණු ආසියාවේ වඩාත්ම ඉහල පෙලේ හා ජනප්‍රිය ක්‍රීඩාවයි -- සහ රටේ ප්‍රධාන නගර පවා ආරක්ෂිත කරගැනීමට පකිස්තාන බලධාරීන්ගේ ඇති නොහැකියාව ප්‍රදර්ශනය කිරීමයි.

පසුගිය වසර එකහමාර මුලුල්ලේ පකිස්තානයේ විශාලතම නගරවල නැවතනැවතත් ත්‍රස්ත ප්‍රහාර එල්ල කෙරී ඇත. මෙම ප්‍රහාර සිදු කළ පුද්ගලයන්ගෙන් කිසිවෙක් හෝ අත්අඩංගුවට ගෙන වරදකරුවන් කරනු තබා පැහැදිලිව හඳුනාගනු ලැබ හෝ නැත. 2007 ඔක්තෝබර් 19 දා උදෑසන, පකිස්තාන මහජන පක්ෂයේ (පීපීපී) ජීවිත කාලීන සභාපතිනි බෙනාසිර් භුතෝගේ රථ පෙරහැර කරවීම් නගරය හරහා ගමන් කරන විට එය සුනුවිසුනු කරමින් බෝම්බ ප්‍රහාරයක් එල්ල වූයේ මිනිසුන් 135කට වඩා මරාදමමිනි. ඉන් මාස දෙකකට පසුව, පකිස්තාන මිලිටරියේ මූලස්ථානය පිහිටි, ඉහලම මට්ටමකින් ආරක්ෂාව තරකර ඇති, නගරයක් වන රාවල්පින්ඩි මධ්‍යයේ දී එල්ල වූ බෝම්බ හා වෙඩි ප්‍රහාරයකින් භුතෝ ඝාතනය කෙරී තවත් 20ක් මරාදැමුණි. පසුගිය සැප්තැම්බරයේ දී පකිස්තාන අගනුවර වන ඉස්ලාමාබාද්හි ප්‍රමුඛතම හෝටලයට එල්ල වූ බෝම්බ ප්‍රහාරයකින් 54 දෙනෙක් ඝාතනය කෙරුණි.

පකිස්තානයේ හා දශක ගනනාවක් තිස්සේ එහි ප්‍රතිවාදියා වන ඉන්දියාවේ විවිධ රාජ්‍ය ක්‍රියාකාරීන් සහ පක්ෂ මැතම ජනඝාතනය පිලිබඳ පවත්නා මහජන වෛරය හා හීනිය සිය වාසියට යොදාගැනීමට උත්සාහ දරන තතු තුළ, අගහරුවාදා සිද්ධීන්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නිල දෝෂාරෝපනවල හා ඇගයීම් දිගු කිරීම්වල නව වටයක් ඇරඹී ඇත.

පකිස්තාන ජනාධිපති හා පීපීපී සභාපති අසිෆ් අලි සර්දාර්ගේ සමීප සහායකයකු වන පංජාබ් ආන්ඩුකාර සල්මන් තසීර්, අගහරුවාදා ප්‍රහාරය නොවැම්බර් අග ඉන්දියාවේ මුම්බායිහි එල්ල කෙරුණු ප්‍රහාරයට සමාන බව පවසා, එකම ආකාරයේ කොටස් විසින් එය සිදු කරනු ලැබ ඇතැයි ද යෝජනා කලේය.

* මෙය මුම්බායිවලට පහර දුන් ආකාරයට සමාන විධික්‍රම යොදාගත් එකම ආකාරයේ මිනිසුන් එල්ලකළ ප්‍රහාරයක් යයි තසීර් වාර්තාකරුවන්ට පැවසීය.

මරන 163කට තුඩු දුන් මුම්බායි ප්‍රහාරය, ආංශිකව පකිස්තානයේ සිට සංවිධානය කල බවත් පකිස්තානයේ මිලිටරි-බුද්ධි යාන්ත්‍රණය සමග දිගු කාලයක් සමීප සබඳතා තිබූ ඉස්ලාමවාදී සන්නද්ධ කන්ඩායමක් වන ලෂ්කාර්-ඉ-ටයිබ් (එල්ටීටී) සංවිධානයේ නායකත්වයේ කොටස් එයට සම්බන්ධිත බවත්, වොෂිංටනයේ හා නව දිල්ලියේ දැඩි පීඩනය යටතේ, පසුගිය මාසයේ දී පකිස්තාන ආන්ඩුව පිලිගත්තේය. ඊට පෙර පවා, පකිස්තාන බලධාරීන් එල්ටීටී මධ්‍යස්ථාන ගනනාවක් වසා දමා එහි නායකත්වයේ විශාල කොටසක් අත්අඩංගුවට ගෙන තිබුණි.

සර්දාර් සහ පකිස්තානයේ පීපීපී නායකත්වයෙන් යුක්ත ආන්ඩුව, ඇෆ්සනිස්ථානයේ එක්සත් ජනපද වාඩිලෑමට ඉස්ලාමාබාදය සපයන අබන්ඩ් බලගතු සහයෝගය ද පෙන්වන්නා හා පකිස්තාන මිලිටරිය අතර දශක ගනනාවක දීර්ඝ සන්ධානය පවත්වාගෙන යාම ද යුක්තියුක්ත කරනු වස් ඉස්ලාමවාදී ක්‍රස්තවාදයේ තර්ජනය සහ පකිස්තානයේ දේශසීමා කලාපවල තලිබාන්-හිතැති කන්ඩායම්වල වැඩෙන බලය යොදාගෙන තිබේ. මෙම සන්ධානය ඉස්ලාමාබාද්හි දක්ෂිණාංශික මිලිටරි ආඥාදායකත්වයන් අනුප්‍රාප්තිකව බලය දරා සිටීමට අත්‍යවශ්‍ය පාදක කුලුනක් වී තිබේ.

ඊයේ ප්‍රහාරයේ මූලය ඉන්දියාව බවට පකිස්තාන ආන්ඩුවේ සිටින සෙසු කොටස් වෝදනා කරති.

අපට ලැබී ඇති සාක්ෂ්‍ය මගින් පෙනෙනුම් කෙරෙන්නේ මෙම ක්‍රස්තවාදීන් ඉන්දියාවේ සිට දේශසීමාව හරහා ඇතුලු වූ බව¹ යයි, පකිස්තානයේ නාවික කටයුතු පිලිබඳ රාජ්‍ය ඇමති හා පීපීපී මන්ත්‍රීවරයකු වන සර්දර් නබිල් අහමඩ් ගබොල් ජයෝ ටෙලිවිෂන් සේවයට පැවසීය.² මේක පකිස්තානය ජාත්‍යන්තරව අපකීර්තියට පත්කරන්න කරපු කුමන්ත්‍රණයක්. මෙම ප්‍රහාරය මුම්බායි ප්‍රහාරයට පලිගැනීමක් යයි කියාපෑ ගබොල්³ ඉන්දියාව පකිස්තානයට එරෙහිව විවෘතව යුද ප්‍රකාශ කිරීමක් ලෙස එය නම් කලේය.

ප්‍රහාරයට ඉන්දියාවේ සම්බන්ධය බැහැර කල නොහැකි යයි ලාහෝර් කොමසාරිස් කුෂ්රෝ පර්වේස් සඳහන් කල අතර, පකිස්තානයේ අභ්‍යන්තර කටයුතු පිලිබඳ ඇමති රේන්මන් මලික්⁴ විදේශ හස්තයක් සම්බන්ධවීමේ හැකියාව ගැන කතා කලේය. පකිස්තානයේ විශාලතම ඉස්ලාම් මූලධර්මවාදී පක්ෂය වන ජමාට්-ඉ-ඉස්ලාම් සංවිධානයේ ප්‍රධානී ක්වාසි හුසේන්, ප්‍රහාරය පිටුපසින් ඉන්දියානු රහස් ඔත්තු ඒජන්සි සිටින බවට වෝදනා කලේය.

ඒ අතරතුර, ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයෝ, ජාත්‍යන්තර ක්‍රස්තවාදයේ මධ්‍යස්ථානය ලෙස පකිස්තානය පෙන්නුම් කිරීමේ සිය උද්දේශන

උත්සන්න කරනු වස් ලාහෝර් ප්‍රහාරය ඩැහැගෙන තිබේ. මෙම උද්දේශන යට ද්විත්ව අරමුණු තිබේ. එනම්, ඉන්දියානු පාලනය යටතේ පවතින කාශ්මීරය තුල සන්නද්ධ නැගිටීමට එය දෙන සියලු සහයෝගය නතර කරන ලෙස පකිස්තානයට බල කිරීම ද ඇෆ්සන් යුද්ධයේ දී පකිස්තානයේ හාන්ඩ් හා සේවා සහ මිලිටරි සහාය මත වොෂිංටනයේ රදාපැවැත්ම, ඉන්දු-එක්සත් ජනපද⁵ ගෝලීය, මූලෝපායික හවුලේ යයි කියනු ලබන සන්ධානය දුර්වල කිරීමට හේතු නොවන බවට සහතික කරගැනීම ද වේ.

ලාහෝර් ප්‍රහාරයෙන් පැය කිහිපයක් ඇතුලත, ඉන්දියානු විදේශ ඇමති ප්‍රනාබ් මුබර්ජි, වාර්තාකරුවන් ඉදිරියේ පෙනී සිටි, “පකිස්තානයේ ක්‍රස්තවාදී යටිතල පහසුකම් . . . මුලුමනින්ම බිඳවිසුරුවා දැමිය යුතු” යයි ඉල්ලා සිටියේය. ස්වදේශ ඇමති පී. විදම්බරම් දැවැන්ත ආරක්ෂක අසාර්ථකත්වය සම්බන්ධයෙන් පකිස්තාන බලධාරීන්ට බැන වැදුනේය.

පකිස්තානයේ⁶ ක්‍රස්තවාදී කඳවුරු ඉවත් කරනු සඳහා මිලිටරි ක්‍රියාමාර්ගවලට යාමට ඉන්දියාවට සිදු විය හැකි බවට මුබර්ජි සහ විදම්බරම් නැවතනැවතත් යෝජනා කර තිබේ.

ඉන්දියාවේ එක්සත් ප්‍රගතිශීලී සන්ධාන ආන්ඩුවේ අධිපති හවුල්කරු වන කොංග්‍රස් පක්ෂයේ ප්‍රකාශකයෙක් වඩාත් ප්‍රකෝපකාරී අදහස් දැක්වීමක් කලේය. ලාහෝර් ප්‍රහාරය⁷ 1979 සිට 2009 දක්වා පකිස්තානය ක්‍රියාත්මක කර ඇති පිලිවෙත්වල ප්‍රතිඵලය⁸ යයි මහින්ද තෙවාරි පැවසුවේ, සෝවියට් සංගමය අස්ථායී කිරීමේ සිය ප්‍රයත්නයන්ගේ කොටසක් ලෙස ඉස්ලාම් මූලධර්මවාදී සන්නද්ධ කන්ඩායම්වලට අනුග්‍රහය දක්වනු පිනිස පකිස්තාන රාජ්‍යය පොලඹවාලූයේ එක්සත් ජනපදය ය යන කරුන පහසුවෙන් ම නොතකා හරිමිනි.

¹ පකිස්තානයේ යමක් සිදු වන්නේ නම්⁹ ² ඒ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු වන්නේ පකිස්තානය පමණි¹⁰ යයි තෙවාරි පැවසීය.

ඉන්දියාවේ යුදවාදී හින්දු දක්ෂිණාංශය, පකිස්තානය¹¹ ක්‍රස්තවාදී රාජ්‍යයක්¹² ලෙස හංවඩු ගැසීමේ බලාපොරොත්තුව දිගු කලක් තිස්සේ දරාගෙන ඒ සඳහා බලකර ද තිබේ. තෙවාරි මේ ඉල්ලීම මතු කලේ නැති වුවත් ඔහු යොමු වූයේ ඒ දිශාවටය.¹³ පකිස්තානය න්‍යෂ්ටික ආයුධ සහිත රාජ්‍යයක්. එය අසාර්ථක රාජ්‍යයක තත්වයේ සිට දකුණු ආසියාවේ සෝමාලියාව බවට පත්වෙමින් සිටින ආකාරය ගැන ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවේ කනස්සල්ල මතු වීම අවශ්‍යයි. . . පකිස්තානය කාල බෝම්බයක් බවට පත්වෙනවා.¹⁴

කාශ්මීරයේ සන්නද්ධ නැගිටීම සහ ඉන්දියාව තුළ වඩා මෑත ප්‍රභංගයක් වන ඉස්ලාම් ක්‍රස්තවාදය සරලවම හා මුලුමනින් ම පකිස්තානයේ ඇගිලිගැසීමිචල හා දුෂ්ටත්වයේ නිෂ්පාදිතයක් බව පෙන්වුම් කිරීමට ඉන්දියානු ප්‍රභූ දිගු කලක් තිස්සේ උත්සාහ කර ඇත. යථා වසයෙන් ගත් කල, එම ප්‍රභංග දෙකට ම, 1947 දකුණු ආසියාවේ ප්‍රතිගාමී වාර්ගික බෙදීම දක්වා අතීතයට දිවෙන, දිගු කාලීන දේශීය මූලයන් පවතී. එපමනක් නොව, ඒවායේ නැගීම අවබෝධ කරගත හැක්කේ, ඉන්දියානු ප්‍රභූවේ වඩවඩා විවෘත හින්දු ස්වෝත්තමවාදයේ ද සුලුතර විරෝධී ජනසාතනවලට ලැජ්ජා විරහිත ලෙස සහයෝගය දීමේ ද සන්දර්භය තුළ පමණි.

ඉන්දියාවේ ජාතික මැතිවරණ අප්‍රේල් 16 දා සිට මැයි 13 දා දක්වා අදියර පහකින් පැවැත්වීමට නියමිතව තිබිය දී, තමන් ක්‍රස්තවාදය සම්බන්ධයෙන් "මාදු" ආකල්පයක් දරන බවට හින්දු අධිපතිවාදී භාරතීය ජනතා පක්ෂය (බීජේපී) ගෙන යන ප්‍රතිගාමී හා වාර්ගිකව ආරෝපිත කියාපැමිවලට ප්‍රතිමුඛ කිරීමේ බලගතු අවශ්‍යතාවයෙන් කොංග්‍රස් පක්ෂය පෙලෙයි. කොංග්‍රස් පක්ෂයේ අභිප්‍රාය වන්නේ, පකිස්තානය ඵයට නියමිත ස්ථානයේ තැබීමට තමන්ට හැකි බවත් "ක්‍රස්තවාදය පරාජය කිරීමේ උදෙසා මූලික සිවිල් අයිතීන් පාගාදැමීම සම්බන්ධයෙන් තමන් කම්පා නොවන බවත් පෙන්වුම් කිරීම මගින් බීජේපීයේ කියාපැමිවලට මුහුණ දීමයි.

ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කණ්ඩායම ක්‍රස්තවාදීන්ගේ ඉලක්කය ලෙස පෙනී ගියත්, ඊයේ සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව දැක්වූ ප්‍රතිවාරය මේ වන තෙක් සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමේ එකක් වී තිබේ. දෙමල ඊලම් විමුක්ති කොටි (එල්ටීටීඊ) සංවිධානය ප්‍රහාරය පිටුපස සිටිය හැකි බවට සමහර පුවත්පත් යෝජනා කර ඇති මුත් කොලඹ ආන්ඩුව එවන් වෝදනාවක් එල්ල කර නැත.

පසුගිය වසර මුලුල්ලේ, ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව තමන් දිවයිනේ 25-අවුරුදු සිවිල් යුද්ධයට සාකච්ඡාමය විසඳුමක් සොයන බවට මොන යම් හෝ මවාපෙන්වීමක් වත් අතහැර දමා එල්ටීටීඊයට එරෙහිව එය සමූලඝාතනය කිරීමේ දන්ඩන යුද්ධයක් ගෙනගොස් තිබේ. එය වනාහි දැන් සඵල ලෙස අවසන් වී ඇතැයි කියාපාන යුද්ධයකි.

ලාහෝර් ප්‍රහාරය, අර්බුදයෙන් වෙලී ඇති හේදයන්ගෙන් ඉරිතලා ඇති පකිස්තාන ආන්ඩුව හා රාජ්‍ය යන්ත්‍රණය තව දුරටත් අස්ථායී කිරීමට පමනක් තුඩු දිය හැකිය.

සම්ප්‍රදායිකව ස්වතන්ත්‍ර තත්වයක් භුක්ති විදින මධ්‍යම ආන්ඩුවෙන් පාලනය කෙරෙන ග්‍රෝතික ප්‍රදේශය තුළ තලිබාන්-හිතැති එක්සත් ජනපද විරෝධී සන්නද්ධ නැගිටීම සඳහා පවතින සියලු සහයෝගය අතුගාදැමීමේ සිය ප්‍රයත්නයන් පකිස්තානය දැවැන්ත ලෙස උත්සන්න කල යුතු යයි ඔබාමා පාලනාධිකාරය ඉල්ලා සිටී. එහෙත් මිලිටරිය යොදගෙන ඇති මාග විධික්‍රම ප්‍රාදේශීය ජනතාවගෙන් විශාල කොටසක් දැනටමත් විරසක කොට ඇති අතර වොෂිංටනය සිය කොල්ලකාරී විදේශ පිලිවෙතෙහි අවියක් ලෙස පකිස්තානය යොදා ගැනීම ද එය පකිස්තාන මිලිටරියට අනුග්‍රහ දැක්වීම ද සම්බන්ධයෙන් පකිස්තාන ජනතාව බොහෝ සෙයින් කෝපයට පත්ව තිබේ.

සාකච්ඡා කෙරුණු නය පැකේජය වන ඩොලර් බිලියන 7.6 ඉක්මවා සැලකිය යුතු ඉහල අගයක් ගන්නා තවත් නය ආධාර මුදලක් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් ඉල්ලා සිටීමට පකිස්තානයට බල කෙරී ඇත.

පසුගිය සතියේ දී, පීපීපී සහ රටේ දෙවන විශාලතම පක්ෂය වන පකිස්තාන මුස්ලිම් ලීගය (නවාෂ්) -- පීඑම්එල් (එන්) -- අතර දිගු කලක් තිස්සේ කැකැරෙන ප්‍රතිවාදීත්වය පුපුරා යන තත්වයකට සේන්ද්‍ර වූයේ, සර්දාර් සහ පීපීපී, පකිස්තානයේ විශාලතම පලාත වන පංජාබ්හි පීඑම්එල් (එන්) ආන්ඩුව ඉවත් කරනු පිනිස පැහැදිලිවම ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී වූ උසාවි තීන්දුවක් ඩැගැගත් විය.

බුෂ්ගේ පිටුබලය ලද හිටපු ආඥාදායක ජෙනරාල් පර්වේස් මුෂාරෆ් විසින් ඉවත් කරන ලද විනිසුරුවරුන් යලි අධිකරණ විනිශ්චය ආසනවල පිහිටුවීමට ආන්ඩුව අපොහොසත් වීම සම්බන්ධයෙන් විරෝධය පාමින් මේ මාසයේ අග භාගයේ දී රටේ පාර්ලිමේන්තුව අභියස වාඩිලාගැනීමක් සංවිධානය කිරීමෙන් නීතිඥයන් වලකන බවට සර්දාර් සහ පීපීපී නායකත්වයෙන් යුක්ත ආන්ඩුව ප්‍රතිඥා දී තිබේ.

මේ සතිය මුල දී, ජනාධිපති සර්දාර්, ඉක්මන් විනිශ්චයන් නිකුත් කරනු වස් ජංගම උසාවි පිහිටුවීමේ විධායක ආඥාවක් නිකුත් කලේය. මෙම ආඥාව පුලුල් ලෙස දකිනු ලබන්නේ, නීතිඥයන්ගේ ව්‍යාපාරය ඇතුලු, ආන්ඩු විරෝධී ව්‍යාපාර තලාදමනු වස් මහා පරිමාන සිරගත කිරීම සඳහා සුදානම් වීමක් ලෙසය. මෙවන් අධිකරණ තන්ත්‍රයක් අවසන් වතාවට පනවන ලද්දේ 1919 දී, එනම් බ්‍රිතාන්‍ය විජිත පාලන බලධාරීන් ලාහෝර්හි දැවැන්ත මහජන ප්‍රතිරෝධය තලාදැමීමට උත්සාහ කල අවස්ථාවේ බව විවේචකයෝ සටහන් කරගනිති.